

Wybrane elementy oceny sprawności funkcjonalnej osób starszych

Selected components of the functional independence assessment of elderly

Wiesław Fidecki¹, Mariusz Wysokiński¹, Irena Wrońska¹, Kornelia Kędziora-Kornatowska², Agnieszka Książkiewicz-Cwyl¹, Joanna Misiarz¹, Maciej Kornatowski²

¹ Katedra Rozwoju Pielęgniarstwa, Wydział Nauk o Zdrowiu, Uniwersytet Medyczny w Lublinie

² Katedra i Klinika Geriatrii, Collegium Medicum w Bydgoszczy, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Streszczenie

Wstęp. Sprawność funkcjonalną osoby w podeszłym wieku można rozpatrywać jako możliwość wykonywania codziennych, normalnych czynności samodzielnie i bez wysiłku. **Cel.** Celem badań było określenie sprawności funkcjonalnej osób w podeszłym wieku za pomocą skali Barthel. **Materiał i metody.** Badania przeprowadzono na terenie województwa lubelskiego i podkarpackiego. Grupę badano stanowiło 264 osób w wieku 65-93 lat. Większość badanych stanowiły kobiety (59,10%). **Wyniki.** Dokonując oceny badanych skalą Barthel dla całej grupy uzyskano wynik na poziomie średniej $81,43 \pm 24,85$ pkt. Do kategorii I zakwalifikowano aż 60,22% badanych. Mniej osób znalazło się w kategorii II (34,90%) oraz tylko 4,88% to osoby zakwalifikowane do kategorii III. Lepszą sprawnością funkcjonalną wykazywały kobiety ($82,11 \pm 23,96$ pkt). Najlepiej funkcjonowały również osoby z najmłodszego przedziału wieku 65-69 lat ($87,61 \pm 19,93$ pkt). Osoby pozostające w związku miały lepszą sprawność ($83,20 \pm 23,68$ pkt) w porównaniu z osobami samotnymi. Stwierdzono, że mieszkańcy wsi ($87,33 \pm 20,62$ pkt) byli bardziej sprawni w porównaniu z osobami z miasta ($71,28 \pm 28,14$ pkt). **Wnioski.** Badane osoby w podeszłym wieku charakteryzowały się dość wysokim stopniem sprawności funkcjonalnej. Wiek i miejsce zamieszkania istotnie różnicowały sprawność badanej grupy seniorów. *Geriatrics 2018; 12: 69-73.*

Słowa kluczowe: osoby w podeszłym wieku, sprawność funkcjonalna, skala Barthel

Abstract

Background. The functional efficiency of an elderly person is the ability to perform regular every day activities independently and effortlessly. **Aim.** The aim of the research was to determine the functional independence of elderly using the Barthel scale. **Material and methods.** The research was carried out in Lubelskie and Podkarpackie voivodships. The study group consisted of 264 people aged 65-93. Most of the respondents were women (59.10%). Seniors were evaluated using the Barthel scale. **Results.** In the assessment of the respondents with the Barthel scale, it was found that the results for the whole group were at the average level of 81.33 ± 24.85 points. 60.22% of respondents qualified for category I. Fewer people were in category II (34.90%) and only 4.88% respondents were classified in category III. Women demonstrated better functional performance (82.11 ± 23.96 points). Higher level of functional independence was exhibited by the youngest age group 65-69 (87.61 ± 19.93 points). Similarly, respondents in the relationship demonstrated a higher level of functional independence (83.20 ± 23.68 points) when compared with single seniors. It was found that countryside inhabitants (87.33 ± 20.62 points) were more functionally independent compared to people living in cities (71.28 ± 28.14 points). **Conclusions.** Elderly were characterized by a fairly high degree of functional independence. Age and place of residence significantly differentiated the functional independence of the surveyed seniors. *Geriatrics 2018; 12: 69-73.*

Keywords: elderly, functional independence, Barthel scale